

Dårens dotter

Mian Lodalen
Dårens dotter

Forum

Tidigare utgivning
Kärlek 2003 (Atlas)
Smulklubbens skamlösa systrar 2003
Trekant 2005
Mera kärlek 2006
Könsbalans 2007

Citat från:

- s. 28: Valdemar Dalquist ur ”Malajens klagan”
s. 31–32: Stefan Demert ur ”Emma Karolina Magdalena Makadam”
s. 49: Selma Lagerlöf ur ”Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige”
s. 67–68: Stefan Demert ur ”Balladen om den kaxiga myran”
s. 75: Bernhard Severin Ingemann ur psalm 297 ”Härlig är jorden”
s. 148: Tor Jacobsson ur ”Om tattarna i Jönköping”, 1944
s. 166: Fredrik Bloom ur ”Som en härlig gudomskälla”, psalm 235
s. 174: Terry Gilkyson ur ”Var nöjd med allt som livet ger”
s. 201: Cornelis Vreeswijk ur ”Brev från Kolonin”
s. 234: Cornelis Vreeswijk ur ”Jag hade en gång en båt”
s. 236–238: Evert Taube ur ”Samborombon/Fritjof och Carmencita”
s. 242: Malta ur ”Sommar’n som aldrig säger nej”
s. 245 och på s. 250: Cornelis Vreeswijk ur ”I natt jag drömde”
ursprungligen av Ed McCurdy
s. 310–311: The Beatles ur ”Imagine”
s. 349–350: Evert Taube ur ”Brevet från Lillan”
s. 400: Hans Sidén ur ”Tomma löften stora ord”
s. 403: Cliff Richard ur ”Be Bop A Lu La”
s. 404: Jerry Lee Lewis ur ”Whole Lotta Shakin’ Goin’ On”

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm
www.forum.se

Copyright © Mian Lodalen 2008
Omslagsdesign Linn Sandgren
Satt hos Ljungbergs sätter i Köping
med 11/13 Minion
Tryckt 2008 hos ScandBook AB i Falun
ISBN 978-91-37-13176-4

Till mina barndomskamrater
Knutte, Mange, Lusse och Göran
– och Mamma som gav mig livet

Prolog

Längst ner i en dammig låda på vinden hittar jag min gamla dagbok. Den är låst med en nyckel som för längesedan kommit bort. Dagboken är i vadderad plast. Blå och vita blommor pryder omslaget. Jag klipper upp gängorna och börjar läsa med samma intresse och förbjudna känsla som om den hade tillhört någon annan.

Sidan femton är daterad den 12 oktober 1971.

Pappa är inte klok. Det är inte så att han är sjuk i huvet på riktigt. Fast helt säker är jag inte. Han gör saker som ingen annans pappa gör. Bänga grejer som man inte får. Och sånt man absolut inte får. Det gillar inte folk.

Just nu sitter han i fängelse. Frågor i skolan blir det. Jag kan inte svara för jag vet inte hur det är. Jag hittar på och lägger till för att göra historien mer läskig än den redan är. Jag tror att det är läbbit att sitta i stillopatet som pappa kallar fängelset. Men ändå kanske spännande.

En flicka i trean säger att pappor ska hålla sej till lagen. Det är helt idiotiskt att sitta i fängelse när man har barn. Det har hennes mamma sagt. Då svarar jag att det är en gubbe som har hittat på att pappa har gjort nåt som är fel. För

det är så pappa skriver till mej från fängelset. Han klottrar med stora bokstäver så att jag kan läsa själv. Det är en som kallas åklagarn. En riktig burobeng som har hittat på en jättedum historia som inte är sann. Det är därför pappa är inlåst. Men snart kommer det en annan gubbe och talar om att åklagarn har hittat på allt.

Då blir jag fri och muckar och kan komma ut så att vi kan göra massor av roliga grejer skriver han.

Jag undrar varför åklagarn ljuger om pappa. Ingen förklarar för mej. När allvarliga vuxna pratar om pappa och jag kommer in i rummet slutar dom prata.

Men i brevet pappa skickade har han i alla fall ritat av åklagarn. Näsan är stor som en potatis. Munnen sur och sne. Ögonen är elaka. Ovanför huvet har pappa ritat snurrurr. Som det ser ut i Kalle Anka när nån är helknäpp. Pappa har gjort en pil mot åklagarn, inne i pilen står det burobengen.

Jag ser pappa framför mej i en fängelsehåla med järngaller. Jag tycker så synd om han. Undrar om han fryser på kvällen? Han får nog bara vatten och bröd.

Jag har en krona i veckopeng. För hela kronan köpte jag salta fiskar, harpluttar, sockerbitar, chokladprickar och flygande tefat. Jag la godisarna i ett vitt kuvert, skrev pappas namn utanpå och skickade det till fängelset.

Så barnsligt och aningslöst, tänker jag med ett leende drygt trettio år senare. Det var längesedan vi sågs. Minst tio år. Men nu ska vi träffas.

Det är jag som har tagit initiativet till mötet. Han har ett

antal historier som är värda att berättas, eller som åtminstone borde arkiveras i mitt eget minne. Kanske vill jag också något mer. Att han ska träffa mig. Få veta något om vem jag är. Han behöver inte älska mig. Eller ens gilla mig. Bara se mig. Lite grann. Jag föreställer mig att det skulle betyda mycket. Men främst vill jag få de här galna berättelserna bevarade. Det är i alla fall det skälet jag hävdar inför mig själv.

Så ses vi för ett samtal. Vi umgås under många timmar. Men han ser mig inte. Han har snälla ögon men han tittar likasom rakt igenom mig. Han ställer inte en enda fråga om mig. Vem jag lever med. Vad jag jobbar med. Om jag klarar mig ekonomiskt. Vad jag tror om världen, kärleken eller hur mina drömmar ser ut.

Han säger inte heller att jag borde förhandla upp min lön, att obligationer inte är en säker kapitalförvaltning eller att jag kan ringa honom om jag behöver hjälp med att montera den där nya bokhyllan från Ikea som ligger kvar i kartongen.

Han älskar att prata om sig själv. Han skulle kunna hålla på i timmar. Dagar. Veckor. Ja, i månader skulle jag tro. När jag har lyssnat till hans monolog längre än vad någon kan förväntas orka, så kan jag inte avgöra hur många procent som egentligen är rena lögner. Att han skarvar och lägger till är ingen nyhet, men ljuger han också?

Allt jag vet är att de här osannolika historierna har skrikit till mig sedan jag var liten. Bökat och stångat därinne. Kliat, retat men också kittlat i magen så att jag inte har kunnat hålla mig för skratt. Propsat på att komma ut. Jag kan inte förklara – eller försvara mig – bättre än så. När den här historien är nedteknad kommer jag att skicka den till ett förlag. Jag utgår från att de inte kommer att kunna låta bli att publicera den. Vad som ska hända med mig sedan har jag ingen aning om. En dag i taget har alltid varit min devis. Ett annat förhållningssätt har inte varit möjligt. Faktum är att jag är förvånad

över att jag levtt så här länge. Jag som inte trodde jag skulle få fira min tjuugoårsdag.

Därför har jag heller inte haft några planer med mitt liv. Det har saknat kurs och mål. Den enda riktning, i den mån man kan prata om struktur i min tillvaro, är att jag alltid har vetat att jag ska berätta den här historien.

Jag bad aldrig om livet. Jag valde inte mina föräldrar. Jag var inte ett dåligt barn. Jag gjorde så gott jag kunde.

Jag måste bara berätta den här historien.

Ett par månader efter vårt möte dimper ett brev ner i lådan. Det är poststämplat i Filippinerna den 27 december 2006. Mitt namn och min adress är nedtecknade med knackig handstil i versaler. Det ser ut att vara skrivet av ett barn som just har lärt sig att skriva.

På baksidan av brevet står det ”pappa”.

Jag blir upprymd. Varm om kinderna. Jag har gjort något slags avtryck. Vårt möte hade betydelse. Det är därför han skriver. Pappa. Han har fått mersmak. Faderskärleken har väckts till liv. Kanske saknar han mig nu, undrar om vi ska ses när han kommer tillbaka?

”Wishing you a wonderful christmas and a new year of peace, health and happiness” står det med förtryckta bokstäver i rött.

Under texten har han skrivit med barnslig stil:

”Tack för senast. Jag uppskattade verkligen vårt möte i Stockholm. Särskilt att jag fick berätta mina historier en hel kväll. Firar jul ensam i Filippinerna. The show must go on. Kram Pappa.”

The show must go on ... Showen måste fortsätta. Pappas kabaré rullar vidare i världen. Jag spelar ingen roll i hans föreställning.

Kapitel 1

Mamma och pappa träffades en lördag i Roddarnas klubblokal. När pappa dansade tryckare med mamma i ovala rummet som vetter ut mot Munksjön tyckte han att hon var det tjugigaste han hade sett. Och då får man ändå betänka att han sett en del brudar i sitt liv. Markerad näsa. Långt blont hår. Isblå ögon. Sotsvarta ögonbryn. Fylliga, alltid glada läppar. Jämna, kritvita tänder. ”Du skulle platsa i en Pepsodent-reklam”, tyckte pappa. Rak rygg, twiggymidja, fjunig nacke och långa pianofingrar. Hon var lika snygg som en skådespelerska. Rolig var hon också. Jitterbuggade så att klacken gick av och skrattade så att mascaran rann. ”Hon sa skål och höllde sen drinken rakt ner i dekolletaget”, som pappa berättade om och om igen för alla som orkade lyssna.

De fann varandra. Så klart.

Pappa jobbade som fabriksarbetare på Husqvarna Vapen.

Mamma jobbade som biträde på Ryhov, stadens dårhuis.

De tog ett litet lån.

”Tog” var väl kanske att ta i. De stod med mössan i hand inne på banken. Skrapade förläget med fötterna i golvet. De bedyrade att de skulle klara amorteringar och räntor och FICK med nöd och näppe ett pyttelitet lån. För det köpte mamma och pappa en minimal tomt i ett inte så attraktivt sommarstugeområde ett par mil från stan.

Pappa påbörjade med egna nävar bygget av vårt alldeles

egna lilla hus i timmer. Tillsammans med sin farbror, Kåt-Yngve, murade han grunden. Han staplade stock för stock med handräckning av en granne och spikade i varenda spik helt för egen maskin. Kåt-Yngve dök upp i slutet igen för att hjälpa till med gjutning av skorstenen. Samtidigt var mamma gravid med mig.

Dagen jag föddes arbetade mamma. Detta utspelade sig inte i det gamla bondesamhället, mamma gillade bara inte sjäperier.

”Kvinnor har fött barn i alla tider. Det är väl inget märkvärdigt med det”, sa hon när vattnet gick strax innan hon stämpelade ut och tog bussen till KK – kvinnokliniken nere i stan.

Men så enkelt gick det inte. På KK tog det en evighet. Jag krånglade redan från början. Mamma höll på att tuppa av. I hela tjugoåtta timmar stretade jag emot innan jag kom ut illblå och gallskrikande.

”Du hade tio tår, jag räknade dem alla, och tio fingrar. Du var en fantastisk liten människa”, berättade pappa.

”Berätta igen, hur många tår hade jag”, bad jag.

Jag kunde aldrig höra mig mätt på den där historien. Och jag trodde alltid att han skulle komma på något mer. Om mig. Eller om mamma.

Men han hade aldrig något mer att säga om dagen då mamma födde sitt första och enda barn, dagen då jag kom till världen.

Sedan blev allt så sorgligt. Så bedrövt att jag knappt kommer ihåg någonting, fast jag har frågat flera gånger vad som egentligen hände.

Mamma hamnade i något som kallas ”amningspsykos”. Hon blev dålig av att jag åt på henne (men det var inte mitt fel, sa de). Hon satt i samma fåtölj varenda dag. Orkade inte laga mat. Orkade inte tvätta våra kläder. Orkade inte städa eller tvätta sig. Hon började lukta. Orkade inte byta blöjor på

mig heller. Grät. Våldigt ledsen var hon. Iddes knappt hålla i mig. När hon inte kunde sluta gråta blev det till sist ohållbart. Mormor och morfar körde henne till Ryhov. Fast inte till avdelningen där hon jobbade.

”Vilken tur i oturen”, sa morfar.

”Ja”, fyllde mormor i. ”Tänk vilken skam det hade varit, det var väl illa nog ändå.”

Hon fick vara på en avdelning med andra ledsna mammor. För mig har ”att få barn” blivit förknippat med sorg. Jag har lovat mig själv att om jag blir vuxen så ska jag aldrig bli gravid och skaffa egna barn.

Hon skulle få hjälp där på dårhuset. Med mig och sig själv. Men hon blev bara ännu mer ledsen. Kanske saknade hon pappa. Var det därför hon blev olyckligare än olyckligast?

En dag när mormor och morfar hade hämtat mig för att gå en promenad hängde sig mamma i morgonrocksskärpets. När vi kom tillbaka från promenaden var hon död.

En i personalen hade precis tittat till henne. Trettio minuter senare fanns hon inte mer. Allt var över i detta korta obevakade ögonblick.

Jag fick bo hemma hos mormor och morfar i deras tvåa i det nybyggda miljonprogrammet. Det var lite märkvärdigt att bo där. Allt var nytt, skinande gråvit betong och mycket praktiskt tyckte mormor. ”Lättskött.”

Jag sov i spjålsängen, som placerats bredvid soffan i vardagsrummet. Främst för att inte störa morfar som skulle upp tidigt till jobbet. Ändå väcktes han av mitt skrikande och härjande på nätterna. Det blev för mycket. Morfar klagade på mormor. Som om hon kunde hjälpa det. Hon gjorde ju vad hon kunde för att få tyst på mig både dag och natt. Vakade och vankade av och an mellan vardagsrummet och hallen med mig på axeln. Vyssjade och hyssjade. Värmde välling och nynnade och sjöng vaggvisor med låg röst. Låste in sig i

badrummet och badade mig på natten. Släckte lampan och tände ett Liljeholmens stearinljus som annars bara nyttjades vid jul.

Jag lugnades som regel av varmt vatten. Men rätt vad det var skulle morfar in och nattpissa och blev förbannad över att mormor hade låst. Han ryade åt henne.

Vad var det för jäkla hemligheter hon höll på med? Låsa in sig och ungen på dass mitt i natten?

Han svor och sa att ”ungen blir vår död”. När mormor protesterade och menade att han överdrev hävdade han att så inte alls var fallet. På grund av sin aldrig sinande trötthet var han dömd att göra ett fatalt misstag på jobbet. Ett par sjabblanden, så riskerade han att få sparken. Det räckte förresten med att han försov sig några gånger så skulle allt gå åt helvete. Det hade hittills inte hänt eftersom mormor väckte honom med frukost varje morgon, inte en enda gång hade hon försovit sig. Men det var väl bara en tidsfråga, menade morfar med allt det här ylandet nätterna igenom. Utan jobb, ingen mat på bordet.

”Inte en sömnlös natt till”, hotade han med sitt valkiga och grova pekfinger under mormors näsa. Hon orkade inte stå emot hans irriterade utfall. Mormor var tvungen att hitta en annan utväg.

Lösningen hette moster Britta och hennes man Lennart. De var till skillnad från mormor och morfar barnlösa och framför allt tjugofem år yngre. Starkare och piggare. Det här var bäst för alla inblandande. Det ansåg även barnavårdsnämnden som hade kopplats in. Att pappa som var min pappa kunde vara lämplig som vårdnadstagare kom inte på tal. Jag förstod inte varför och frågade heller aldrig. Som barn finner man sig.

Kapitel 2

Britta och Lennart hade sin smekmånad med mig. De gjorde om gästrummet till barnkammare. Det var märkligt att de orerade om att de haft ett ”gästrum” innan jag kom in i bilden, när de i själva verket aldrig hade några gäster. Sällan på middag och aldrig som sov över. Britta tog tjänstledigt ett halvår för att vara med mig på heltid. Denna uppoffring tog hon gärna upp vid otaliga tillfällen under våra gräl genom åren.

”Jag som offrade så mycket för dig. Avstod från att jobba i ett helt halvår. Vi levde på Lennarts knappa lön i ett helt jäkla halvår.”

Hon pratade bred småländska.

”Dä ä lantä vetit. Hä ha du luggit å sövit medan ja hå setat oppä mä ongen hele nattän”, kunde hon klaga mot Lennart då jag till exempel hade råkat dra på mig mässlingen eller röda hund.

Fast jag själv var född i Jönköping så tyckte jag att hon talade bonnigt. Det lät inget bra. Annars var Britta okej. Jag kunde verkligen inte klaga. Jag hade haft tur ändå. Hon hade snälla ögon, ganska lika mammas. Jag kom ju inte ihåg mammas blick, men jag kunde se den på de få fotografier som fanns bevarade. De hade liknande upptuperade frisyrer också i samma färg. Kritvitt. Blonderat.

”Och händerna”, brukade Britta säga och sträcka fram fingrarna med ett drömskt leende.

”Våra händer är nästan identiska. Och du, gumman, du kommer få likadana”, lovade hon och la mina händer i sina.

På jobbet lindade hon ett slags grått plåster runt varje nagel för att skydda dem. På kvällarna satt hon och drog noggsamt av plåster för plåster, försiktigt, försiktigt, så att inte nagellacket skulle lossna. Och nästa morgon var hon tvungen att plåstra igen. Samma procedur varje vardag. Sedan av med alltihop på kvällen. Det tog aldrig slut.

Hon synade sina händer under tystnad. Log nöjt.

”Det ska du vara glad över. Händerna kan man säga är vårt bästa släktdrag”, sa hon och såg märkvärdig ut.

Detta med handpratet var ett av de sällsynta tillfällena då Britta rörde vid mig. Lennart och Britta tog inte heller i varandra.

Jag hoppades på att få pappas labbar. Torra, varma, starka, stora, seniga med hår på.

Britta hade fler kvaliteter än sina tjusiga händer med långa, välfilade naglar. Hon tillagade Smålands godaste falukorvsgratäng och hennes rotmos med fläsklägg smakade bättre än på restaurang. Köttbullarna rullades med grace och stektes i den tunga storpannan. Doften spred sig ända ut i trapphuset. Hon svischade ihop en specialkomponerad stuvad makaronilåda med runda svartpepparkorn, som hade fått pris om hon hade fått chans att ställa upp i en matlagningstävling. Granarna avundades.

”Där ser man, det vankas fläskpannkaka idag”, kunde damen på fyran utbrista lite surt om man mötte henne i trappan en dag då Britta hade just fläskpannkaka på menyn.

Hennes kåldolmar ska vi inte ens prata om. Vi åt alla Brittas middagar under tystnad. Det berodde visserligen inte bara på att de var så goda utan också på att vi inte hade något att säga varandra.

Lennart var en kuf. Mumlade i skägget fast han inte hade

något. Muttrade. Gnällde. Klagade på det mesta. Till och med på Brittias mat. Hur KUNDE han vara missnöjd med den? Eller så skojade han bara när han efter maten sa: ”Tack för maten den var god, den var säkert hemmagjord – eftersom hälften spydde och resten dog.”

Snöröjningen fick sin beskärda del av gnällkakan eftersom den alltid kom för sent. Kontorschefen var en ”inkompetent jävla slavdrivare”. Han klagade på matpriserna i allmänhet och spritpriserna i synnerhet.

”Hur fan kan staten skinna vanliga knegare på en veckolön för en sketen flaska brännvin? Vanligt svenskt jävla bonna-brännvin? Nää, tacka vet jag Spanien. Där kan man ta sig ett glas som en normal jävla människa utan att bli rånad”, sa Lennart utan att ens ha varit i Spanien. Men Bosse på hans jobb var där förra året. Jäkligt billig sprit hade det varit.

”Mormor säger att Spanien är ett jävla skitland för där är det djävulen själv som bestämmer”, sa jag.

”Det där vet du inget om och du ska ge fan i att svära, ung-jävel”, svarade Lennart och flinade.

Jag visste sällan om han skojade eller var allvarlig. Kanske både och.

Lennart beklagade sig också över skatterna. Över fackpampar. Över kärringar. Skåningar. Cyklister. Sossar. Grannar. Finnar. Danskar. Tyskar. Ryssar. Golfspelare. Bönder. Judar. Araber. Negrer. Lappjävlar. Fransmän. Ungdomar. Japaner. Rojalister. Kineser. Och stockholmare.

En gång vevade han ner rutan och skrek allt vad han orkade till en annan bilist: ”KUUUKEN.” Han vevade upp rutan och fortsatte köra som om inget hade hänt.

”Varför i hela fridens namn gjorde du så?” undrade Britta skärrad.

”Han var ju stockholmare”, svarade Lennart avmätt och blinkade sig över i högerfilen.

På den tiden hade man länsbokstäver på registreringsplåten. F hade bilarna i vår stad. De som bodde i Stockholms län hade bokstaven B.

Britta tog tre djupa halsbloss på raken. Lennart fimpade så hårt i det pyttelilla askfatet som stack ut från instrumentbrädan att Britta frenetiskt började stampa på passagerarplatsens gummimatta för att släcka glöden som kom utanför.

Britta rökte Look. Lennart Commerce utan filter. Jag försökte andas under halsduken.

De rökte alltid när vi åkte bil. Det första de gjorde när Lennart hade lagt i ettan var att tända varsin cigarett med tändaren som satt inbyggd på instrumentbrädan. Det var en liten spak som man tryckte in och när toppen glödde, ploppade den ut med ett litet klick. Sedan drog man ut spaken och tän-de på. Glöden räckte precis till två cigaretter.

En gång bad jag dem att veva ner rutan, men då sa de bäg-ga två ifrån på skarpen att det inte gick, för då kunde Britta få nackspärr av draget. Sedan frågade jag aldrig mer om de kunde veva ner.

Det fanns fler saker som väckte Lennarts avsky, för att inte säga hat. Präster. Polacker. Kommunister. Mopedister. Katoliker. Jugoslaver. Palme. Påven. Italienare.

”Om du inte skärper dig kommer du att sluta i en etta ute på Råslätt med en pizzabagare”, brukade han säga när jag kom hem med betygen.

Andra irritationsmoment kunde vara vädret, fåglar som sket på hans bil eller trafikomläggningen från vänster- till högertrafik.

”Vilket jävla påfund. Politiker har inte ett skit att göra. Det är därför de sa tvinga på oss andra vanliga satar en massa jäv-la nytt sattyg. Te ingen jädra nytta alls. På rent jävelskap bara”, sa han vid omläggningen 1967.

I kategorin ”Samhällsparasiter” ingick socialbidragstagare,

sjukpensionärer och handikappade.

På väg till jobbet en morgon körde han så nära en blind att mannen trillade ner i diket.

”Hahaha. Blindstyret låg och vevade med vitkåpan som Charlie Chaplin”, berättade han med stolthet i rösten när han kom hem.

Britta tog sig för pannan och tände en cigarett fastän hon just hade fimpat.

”Har du blivit spritt språngande galen, människa? Du stanna la och hjälpte han upp”, frågade hon både vädjande och chockat.

”Nähä du! Det är la inte mitt problem att han inte har vett att se sig för”, hånskrattade Lennart.

Han retade sig också av bara farten på arbetare.

”Stackars industriarbetarna nu när det har regnat i över tre veckor”, sa Britta en dag i slutet av juli. Britta jobbade i en skolmatsal och hade därför längre semester än många andra.

”Det är bara bra”, tyckte Lennart. ”Annars blir de bortskämda.”

Lennart jobbade som tjänsteman på Televerket. Höll reda på siffror och kalkyler. Hade en brun portfölj med papper som skulle fyllas i, ibland även efter arbetstid. Hemarbete. Jag tror att han hatade sitt jobb. Han var sur när han gick och sur när han kom hem.

På fredagar och lördagar brukade Britta och Lennart äta något extra. Lövbiff med persiljesmör och pommes frites. Och rödvin. Färska smögenräkor med vitt vin eller hummer med stekt franskröd till eller krabba med senapssås. Och starköl. Vätternröding med dilldraperad färskpotatis. Lennart tog en nubbe före maten. Till förrätt och efterrätt drack de grogg.

”Det här är vuxenmat. Du tycker ändå inte om det. Det här är inget för små barnungar”, sa de när de såg mina lystna blickar.

På lekis hade jag varken fått krabba, hummer eller lövbiff. Hur kunde de veta att jag inte tyckte om det?

På fredags- och lördagskvällar åt jag smörgås och drack O'boy på mitt rum. Jag blundade och låtsades att mamma levde.

Vi är i stadsparken och tittar på fåren. Vi fikar i cafeterian. Jag får välja vad jag vill på menyn.

”Ta precis det du är sugen på”, säger mamma och klappar mig på kinden. Jag äter våfflor med hallonsylt och en pulka-backe med grädde på toppen. Jag leker med grädden. Gör en gubbe. Petar med skeden i det där mjuka så att det blir en gris eller en vit bil. Mamma förmanar mig. Säger: ”Sluta lek med maten.” Men hon gör det snällt.

När det är vinter beställer jag varm choklad med vispgrädde och kanelbulle som inte tar slut hur mycket man än tuggar. Jag sitter i hennes knä. Hon håller om mig och pekar på kyrkornen nere i stan och berättar vad alla kyrkorna heter. På väg från stadsparken köper hon en Dumleklubba som räcker hela vägen hem.

Egentligen var det inte maten jag saknade när jag satt där på rummet. Det gjorde mig inget att jag inte fick smaka på krabbor och rostbiffar. Jag var ändå sällan hungrig. Det kändes ensamt bara. Som att bli utestängd, eller instängd, fast man inte hade gjort något dumt.

När jag inte blundade, utan var helt vaken, bad jag till Gud att pappa skulle hämta mig. Jag knäppte händerna och ställde mig på knä framför fönstret. Tänkte att chansen var större att Gud skulle se mig då.

”Gode Gud”, bad jag upp mot himlen. ”Gode Gud, gör så att pappa alltid kan ha mig. Jag lovar att sluta svära och ’vara så uppvarvad’ om du gör så att pappa vill ha mig alla dagarna, inte bara ibland.”